

Företagarna: Regeringen måste ta sitt ansvar för en fungerande elförsörjning

I dagarna har bageriföretaget Pågen rapporterat om att de skjuter upp sina planer på att expandera i Malmö. Företaget är av förklarliga skäl elintensivt och med planer på ökad kapacitet kommer krav på ökad konsumtion av el – något som elleverantören Eon inte kan tillgodose på grund av elbrist. Det är orimligt att Sverige år 2019 nekar företag att växa och utvecklas på grund av att det inte finns tillräckligt mycket el.

Den utveckling som vi nu ser är definitivt inte i samklang med Sveriges arbete för att vara ett innovationsrikt, näringslivsvänligt och konkurrenskraftigt land. Inte heller tar det oss närmare att bli ett mer hållbart och på sikt fossilfritt samhälle.

Bo Bengtsson och Erik Martinson skriver i Sydsvenskan (**XX juni**) att näringslivet måste agera för att öka nyttjandet av förnybar energi. Vi håller med om att företagen har en avgörande roll i omställningen och för att Sverige ska kunna nå de klimatmål som vi har satt upp.

I vår rapport, Hållbarhet som konkurrensfördel, ser vi att så många som 86 procent av landets företagare tycker att det är viktigt att ta samhällsansvar och att bedriva ett hållbarhetsarbete. Dessutom tar de flesta företag redan i dag ansvar för att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle. Hållbarhet har blivit en självklar fråga för Sveriges företagare. Det genererar en ökad affärsnytta och kundnöjdhet och är allt mer en förutsättning för att uppfattas som en seriös arbetsgivare.

Energianvändandet är en nyckelfaktor för minskade utsläpp enligt företagen och något som vi måste ta till vara på. Med rätt styrmedel som främjar produktion och distribution av förnybar energi finns där en stor potential. Men det spelar ingen roll hur mycket förnybart som produceras om det ändå inte går att transportera elen. För att Skåne och Sverige ska vara konkurrenskraftiga och där företagets tillväxt och klimatomställningen inte hämmas på grund av en bristande elnätsinfrastruktur anser vi att följande åtgärder bör genomföras.

Det måste ske en förändring av regeringens elnätsförordning för reglerperioden 2020 – 2023. Förordningens ambition att sänka elnätspriserna för kunder är lovärd, men skapar i längden större övergripande problem, då det bland annat äventyrar leveranssäkerheten och tillväxtpotentialer. Vi ser att rekordstora investeringar krävs för att skapa framtidens smarta moderna elnät, som hjälper oss att klara av effekt- och kapacitetsutmaningen. Regleringen som kraftigt begränsar elnätsföretagens avkastning hämmar nödvändiga investeringar för att rusta upp och utveckla elnätet. Regeringen bör utvärdera den nya förordningen och justera intäktsramarna så att elnätsföretagen kan genomföra de investeringar som krävs och således säkra regional försörjning av el.

Tiden för tillståndsprövning av nätkoncessioner måste kortas för att snabba på ledtiden för elnätsbyggnation. Idag är ledtiderna från start till färdig infrastruktur oproportionerligt långa. En stamnätsledning eller en problematisk regionnätledning kan exempelvis ta omkring 10–15 år, där cirka 10 procent av tiden utgör själva byggandet. Detta är alldeles för lång tid och för att kunna möta den elbrist som vi står inför måste handläggningstider och tillståndsprövning förkortas. Det kommer att krävas stora förändringar för att påtagligt förkorta tiderna för tillståndsprövningarna. Bland annat behöver domstolsprocessen

effektiviseras genom att exempelvis ge samhällskritiska ärenden förtur eller begränsa antalet tillfällen för yttrande. Vidare kan det även ske genom att myndigheternas processer förkortas, där särskilt Energimarknadsinspektionen och Lantmäteriets samverkan och handläggningstider kan effektiviseras.

Det finns en stor vilja hos företagen att ställa om – men till syvende och sist är det ofta en fråga om resurser. Det går inte att undgå det stora ansvar som regeringen har i att möta den omställningsvilja som finns hos företagen. Vi är helt eniga med att det behövs breda och långsiktiga uppgörelser för att vi ska kunna säkra dagens och framtidens energiförsörjning. Men företagen kan inte ensam lösa problemet – regeringen måste ta sitt ansvar.

Magnus N:son Engelbäck, regionchef Företagarna Syd
Philip Thunborg, Expert hållbarhet och infrastruktur, Företagarna